

ภาคผนวก

การคำนวณ

1. การคำนวณค่าร้อยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ (%RSD)

จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$
$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$
$$\%RSD = \left(\frac{SD}{\bar{X}} \right) 100$$

โดย	n	คือจำนวนข้อมูลที่นำมาคำนวณทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 5
	X_i	คือข้อมูลที่นำมาคำนวณ
	\bar{x}	คือค่าเฉลี่ย
	SD	คือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในกลุ่มตัวอย่าง
	%RSD	คือร้อยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์

ตัวอย่าง หา %RSD ของการวิเคราะห์ซ้ำของพื้นที่ได้ฟักของกรดแกลลิก

$$\text{แทนค่า } \bar{x} = \frac{(25.27 + 23.91 + 24.70 + 24.76 + 24.38)}{5} = 24.60$$

$$SD = \sqrt{\frac{(25.27 - 24.60)^2 + (23.91 - 24.60)^2 + (24.70 - 24.60)^2 + (24.76 - 24.60)^2 + (24.38 - 24.60)^2}{5-1}}$$

$$= 0.50$$

$$\%RSD = \left(\frac{0.50}{24.60} \right) \times 100 = 2.04$$

∴ เปอร์เซ็นต์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ของ GA มีค่าเท่ากับ 2.04

ส่วนค่า %RSD ของสารมาตรฐานอื่น ๆ คำนวณในทำนองเดียวกัน

2. การคำนวณหาขีดจำกัดต่ำสุดในการวิเคราะห์โดยอ้างอิงจากวิธี Miller และ Miller

LOD คือความเข้มข้นของสารที่ให้สัญญาณเท่ากับสัญญาณแบล็กบวกับสามเท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบล็ก :

$$Y_{\text{lod}} = Y_{\text{blank}} + 3S_{\text{blank}}$$

ในการทดลองนี้ไม่ได้วิเคราะห์โดยใช้แบล็ก แต่สามารถใช้ข้อมูลกราฟมาตรฐาน และสถิติการถดถอยแทนได้ โดยใช้จุดตัดแกน Y และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการถดถอย :

$$Y_{\text{lod}} = a + 3S_{x/y}$$

ตัวอย่าง หาปริมาณต่ำสุดของการตรวจวัดของกรดแกลลิกในความเข้มข้นช่วง 2.10 – 6.31 พีพีเอ็ม ได้สมการกราฟเส้นตรง $Y = 36.598X - 23.56$

คำนวณค่า \bar{X} , \bar{Y} , $\sum[(X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})]$, $\sum(X_i - \bar{X})^2$ และ $\sum(Y_i - \hat{Y}_i)^2$ แสดงดังตาราง ก

ตาราง ก การหาค่าขีดจำกัดต่ำสุดในการวิเคราะห์สารมาตรฐานแกลลิก

ppm GA (X_i)	Signal (Y_i)	$X_i - \bar{X}$	$Y_i - \bar{Y}$	$(X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})$	$(X_i - \bar{X})^2$	\hat{Y}_i	$(Y - \hat{Y}_i)$	$(Y - \hat{Y}_i)^2$
2.10	48.5	-2.10	-81.81	171.63	4.40	53.37	-4.87	23.74
3.15	95.0	-1.05	-35.28	36.93	1.10	91.84	3.19	10.20
4.20	135.8	0.00	5.52	0.02	0.00	130.31	5.53	30.56
5.26	167.6	1.06	37.32	39.39	1.11	168.77	-1.14	1.30
6.31	204.5	2.11	74.22	156.34	4.44	207.24	-2.70	7.32
ผลรวม	21.02	651.53		404.30	11.05			73.12
ค่าเฉลี่ย	4.20	130.31						

โดยที่ Y_i = ค่าสัญญาณที่ได้รายงานจากการทดลอง ณ ความเข้มข้น X_i

\hat{Y}_i = ค่าที่คำนวณได้จากสมการเส้นตรง ณ ความเข้มข้น X_i

คำนวณสมการการถดถอยเชิงเส้นในรูปแบบของสมการ $y = bx+a$ โดยที่ b คือความชันของเส้นตรง และ a คือจุดตัดแกน y

หาความชันหาได้ จากสมการ $b = \frac{\sum[(x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})]}{\sum(x_i - \bar{x})^2}$

จะได้ $b = \frac{404.30}{11.05} = 36.60$

หาจุดตัดแกน จากสมการ $a = \bar{y} - b\bar{x}$

จะได้ $a = 130.31 - 36.60(4.22) = -23.56$

$$S_{y/x} = \sqrt{\frac{\sum(y_i - \hat{y}_i)^2}{n-2}}$$

$$= \sqrt{\frac{73.12}{3}} = 4.94$$

<p>หาค่า LOD ของ Y จากสมการ $Y_{lod} = a + 3S_{x/y}$</p> <p>จะได้ $Y_{lod} = -23.56 + 3(4.94) = -8.75$</p> <p>หาค่าความเข้มข้น X จากสมการเส้นตรง</p> $Y = 36.598X - 23.56$ <p>จะได้ $X = (-8.75 + 23.56) / 36.598$</p> $= 0.40$ <p>ดังนั้น ค่า LOD ของ GA เท่ากับ 0.40 พีพีเอ็ม</p>	<p>หาค่า LOQ ของค่า Y จากสมการ $Y_{lod} = a + 10S_{x/y}$</p> <p>จะได้ $Y_{lod} = -23.56 + 10(4.94) = 25.81$</p> <p>หาค่าความเข้มข้น X จากสมการเส้นตรง</p> $Y = 36.598X - 23.56$ <p>จะได้ $X = (25.81 + 23.56) / 36.598$</p> $= 1.35$ <p>ดังนั้น ค่า LOQ ของ GA เท่ากับ 1.35 พีพีเอ็ม</p>
--	---

ส่วนค่า LOD และ LOQ ของสารมาตรฐานอื่น ๆ คำนวณในทำนองเดียวกัน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวเบญจภรณ์ ปาวัน

วัน เดือน ปีเกิด

16 พฤศจิกายน 2529

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
จากโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2547

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต
สาขาเคมี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2552

การนำเสนอผลงาน

1. การประชุมนานาชาติ Separation Science Singapore 2010
ณ Biopolis Park ประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 5-6 สิงหาคม 2553
2. การประชุมนานาชาติ Pure and Applied Chemistry Conference 2012
(PACCON 2012) ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่
ระหว่างวันที่ 11 – 13 มกราคม 2555